

Economie en ethiek (F000648)

Cursusomvang *(nominale waarden; effectieve waarden kunnen verschillen per opleiding)*

Studiepunten 6.0

Studietijd 180 u

Aanbodsessies en werkvormen in academiejaar 2025-2026

A (semester 1)	Engels, Nederlands	Gent	werkcollege	0.0u
			groepswork	0.0u
			hoorcollege	
			peer teaching	0.0u

Lesgevers in academiejaar 2025-2026

Albrecht, Johan	EB21	Verantwoordelijk lesgever
Peferoen, Ludo		Medelesgever

Aangeboden in onderstaande opleidingen in 2025-2026

	stptn	aanbodsessie
Bachelor of Science in de economische wetenschappen	6	A
Bachelor of Science in de economische wetenschappen (Double Degree)	6	A
Master of Science in Economics	6	A
Master of Science in Economics (Double Degree)	6	A
Uitwisselingsprogramma Economie en Bedrijfskunde	6	A

Onderwijstalen

Engels, Nederlands

Trefwoorden

Ethiek, economische systemen, vrije markt, morele vooruitgang, verdelende rechtvaardigheid, corruptie, democratie, rechtsstaat.

Situering

Economische activiteiten vormen een belangrijk onderdeel van het leven in een samenleving. De huidige vrije markteconomie is een relatieve nieuwkomer in de organisatie van het economische leven dat historisch heel andere vormen heeft gekend. Deze cursus onderzoekt een breed scala aan ethische vragen over de manier waarop het economisch leven vorm heeft gekregen in onze samenleving. Deze vragen spelen zich af op verschillende niveaus: er zijn ethische vragen over de rol van het individu als deelnemer aan economische activiteiten, over de rol van bedrijven en andere economische actoren, en ten slotte over de manier waarop een samenleving sommige effecten van een vrije markt kan of zou moeten reguleren. Om antwoorden te kunnen geven op deze vragen, onderzoeken we eerst op welke basis we uitspraken kunnen of willen doen over onze ethische verwachtingen. Want tegelijk heeft ook de ethiek doorheen de tijd andere vormen aangenomen. Het is niet de bedoeling om een sluitend antwoord te geven op alle vragen die opgeroepen worden, maar om er actief en kritisch op te reflecteren, door middel van verschillende vormen van participatie. Regelmatige en actieve deelname van alle studenten aan deze activiteiten is dan ook essentieel.

Inhoud

Algemene onderwerpen:

- 1 Economische systemen, hun context, hun rechtvaardiging
- 2 De veelheid van de ethiek
- 3 Het morele kaliber van de vrije markt
- 4 Het idee van morele vooruitgang
- 5 Principes versus gevoel in ethiek

- 6 De oorsprong van de ethiek
 - 7 Verdelende rechtvaardigheid
 - 8 Vormen van corruptie en hun bestrijding
 - 9 De plaats van democratie en de rechtsstaat in een vrije markt
 - 10 De ethiek van het omgaan met ethiek in organisaties
- Op basis van individuele interesses zal een keuze uit meer specifieke onderwerpen worden onderzocht:
1. Wat is er verkeerd met insider trading?
 2. Een verdedigbare ethiek van liegen?
 3. Zelfregulering in publiciteit, en elders
 4. De rol van vakbonden
 5. Gebruik of misbruik van klokkenluiden?
 6. Hoe maak je ethiek een onderwerp binnen een organisatie?
 7. Privacy van werknemers
 8. Het eigen lichaam verhuren of delen ervan verkopen?
 9. Zakendoen onder autoritaire regimes
 10. De idee van een coöperatieve, sociale economie
 12. Fairtrade
 14. Eerlijke belastingheffing
 15. Verantwoord beleggen
 16. Moeten bedrijven goede doelen nastreven?
 17. De deugden van deugdethiek
 18. Is er plaats voor morele houdingen in economische modellen van menselijk gedrag?
- Studenten kunnen zelf ook onderwerpen voorstellen.

Begincompetenties

De student moet in staat zijn om particuliere situaties in bredere termen te vatten om zo op een gestructureerde manier over fundamentele vragen te kunnen reflecteren. De student moet bereid zijn om zijn mening te delen met anderen en erover in gesprek te treden.

Eindcompetenties

- 1 Situaties ethisch analyseren
- 2 Standpunten en redeneringen helder formuleren
- 3 Een helder gestructureerde tekst opbouwen
- 4 Trachten de redenering van een ander te begrijpen
- 5 Hoffelijk zijn in een discussie
- 6 Diverse bronnen opzoeken en kritisch zijn over hun waarde
- 7 In kleine groep aan een opdracht werken
- 8 In het Engels spreken en schrijven
- 9 Een conversatie voeren met AI over een ethische vraag

Creditcontractvoorwaarde

Toelating tot dit opleidingsonderdeel via creditcontract is mogelijk na gunstige beoordeling van de competenties

Examencontractvoorwaarde

Dit opleidingsonderdeel kan niet via examencontract gevolgd worden

Didactische werkvormen

Groepswork, Werkcollege, Hoorcollege, Peer teaching

Toelichtingen bij de didactische werkvormen

Een aantal thema's wordt door de studenten zelf onderzocht en via een participatieve activiteit met de andere studenten gedeeld. Een deel van dit werk is individueel, een ander deel is in groep. Actieve en constante deelname aan deze werkvormen is essentieel.

Studiemateriaal

Type: Slides

Naam: Slides

Richtprijs: Gratis of betaald door opleiding

Optioneel: nee

Beschikbaar op Ufora : Ja

Referenties

Vakinhoudelijke studiebegeleiding

De studenten bespreken hun voorstel en de eerste uitwerking van hun thema met de docent.

Evaluatiemomenten

periodegebonden en niet-periodegebonden evaluatie

Evaluatievormen bij periodegebonden evaluatie in de eerste examenperiode

Schriftelijke evaluatie met open vragen

Evaluatievormen bij periodegebonden evaluatie in de tweede examenperiode

Schriftelijke evaluatie met open vragen

Evaluatievormen bij niet-periodegebonden evaluatie

Participatie, Werkstuk

Tweede examenkans in geval van niet-periodegebonden evaluatie

Examen in de tweede examenperiode is enkel mogelijk in gewijzigde vorm

Toelichtingen bij de evaluatievormen

Regelmatige en actieve deelname aan de participatieve activiteiten is nodig om te slagen voor de periodegebonden evaluatie. Aanwezigheid vanaf de eerste lesweek, ten laatste de tweede lesweek, is essentieel aangezien het werk dan reeds van start gaat. Afwezigheden omwille van gewettigde redenen dienen vooraf per e-mail gemeld te worden.

Eindscoreberekening

De eindscore als volgt bepaald:

50% periodegebonden evaluatie

50% niet-periodegebonden evaluatie